

СИНДИКАТ НА БЪЛГАРСКИТЕ УЧИТЕЛИ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН КОМИТЕТ
SYNDICAT DES ENSEIGNANTS BULGARES

София 1000, ул. "Ген. Паренсов" № 11
Тел: 9 877-818 Факс: 9 881-794; 9 863-315
E-mail: sbu_centrala@abv.bg

11 Rue "Parenssov" 1000 Sofia
tel: 9 877-818 fax: 9 881-794; 9 863-315
E-mail: sbu_centrala@abv.bg

Изх. № 1222/30.11 2017 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

П.к. № 225 К1 5 /17г
Дата 30.11.17г.

ДО

Г-Н БОРИС ВЕЛЧЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(На Ваш № 227 КД/31.10.2017г.)

УВАЖАЕМИ Г-Н ВЕЛЧЕВ,

Приложено Ви изпращаме становище на Синдиката на българските учители по искането на 71 народни представители от 44-то Народно събрание за установяване на противоконституционност и на несъответствие с общопризнатите норми на международното право и международните договори, по които България е страна на разпоредби от Закона за предучилищното и училищното образование.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СБУ:

(д.ж.п. ЯНКА ТАКЕВА)

СТАНОВИЩЕ

на Синдикат на българските учители

Относно: Искане на 71 народни представители от 44-то Народно събрание за установяване на противоконституционност и на несъответствие с общопризнатите норми на международното право и международните договори, по които България е страна на разпоредби от Закона за предучилищното и училищното образование (ЗПУО)

Основно място в искането е отделено на чл. 22 от ЗПУО, който регламентира въвеждането на 19 държавни образователни стандарти (ДОС) в системата на предучилищното и училищното образование. Оспорването на този член от Закона от страна на вносителите е по отношение на замяната на конституционно въведения термин „държавни изисквания“ с термина „държавни стандарти“, както и на препращане към наредби на органи на изпълнителната власт, които да уреждат основните образователни обществени отношения, вместо те да бъдат уредени със закон.

Синдикатът на българските учители счита, че твърдението на вносителите за конституционна установеност на понятието „държавни изисквания“ е извадено от контекста на целия текст на чл. 53, ал. 5 на Конституцията и няма основание да се търси подмяна с термина „държавни стандарти“. В чл. 22, ал. 1 на ЗПУО е дадено ясно определение на „държавни образователни стандарти“ като съвкупност от „задължителни изисквания“ за резултатите в системата на предучилищното и училищното образование, както и за условията и процесите за тяхното постигане. В този смисъл двете понятия се припокриват и взаимно обуславят.

Приемаме твърдението на вносителите на искането (което е и позиция на Конституционния съд с Решение 11/2010 г.), че *„единните държавни изисквания трябва да стъпват на определена първична уредба, която е дадена в закона и той в общ вид да определи тяхното съдържание“*. Считаваме, че това е направено в ЗПУО, като в неговото съдържание са поставени фундаменталните основи на всички процеси и взаимоотношения в системата на предучилищното и училищното образование, които държавните образователни стандарти впоследствие конкретизират и доразвиват. Поддържаме заложеното в ЗПУО стандартите да се приемат с наредби, като в това отношение може да се

даде по-голяма отговорност на Министерски съвет при приемането на по-голяма част от тях – напр. тези по чл. 22, ал. 2, т.т. 2, 7, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18. От друга страна, считаме че приемането на държавните образователни стандарти (или на част от тях) като закони от Народното събрание предопределя много по-тежка и бавна процедура, както при приемането им, така и при техни евентуални промени. А това не съответства на динамично развиващите се процеси в обществото и изискванията му за съвременно ефективно образование. Практиката след влизането в сила на ЗПУО показва някои негови „дефицити“, които все още не могат да бъдат коригирани. Докато наредбите, регламентиращи държавните образователни стандарти могат много по-лесно и гъвкаво да бъдат ревизирани и променяни според потребностите и очакванията на системата и на обществото. Това вече се случи с някои от наредбите, като с измененията им бяха въведени редица облекчения на първоначално регламентирани тромави и неработещи процедури.

Не на последно място, искаме да отбележим и разпоредбата на чл. 10, ал. 1 на Закона за нормативните актове: *„Обществени отношения от една и съща област се уреждат с един, а не с няколко нормативни актове от същата степен“*, която категорично определя, че не може да има повече от един закон, уреждащ отношенията в системата на предучилищното и училищното ни образование.

По отношение на атакуваните разпоредби от ЗПУО, отнасящи се до предоставянето на държавни субсидии за частните детски градини и частните училища, Синдикатът на българските учители е изразил своята позиция още в обсъжданията при приемането на ЗПУО: *„Финансирането на частните детски градини и училища от държавния бюджет може да започне от годината, в която разходите за системата на образованието като процент от БВП надхвърлят 5%“*. В този смисъл, изразяваме подкрепа към аргументите на вносителите на искането по този аспект.

Председател на СБУ:

(д-к.н. Янка Такева)